

РОЗВИТОК СИСТЕМИ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ОСВІТЬОГО ПРОЦЕСУ ЯК ПРІОРИТЕТ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

У статті розкрито сутність інноваційного розвитку освіти і науки та системного впровадження освітніх інновацій на основі міжнародної співпраці в системі післядипломної педагогічної освіти; визначені пріоритетні напрями міжнародної співпраці закладів післядипломної педагогічної освіти, основні завдання та їх сутність; місце і роль міжнародної співпраці у системі інноваційного розвитку підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Презентовано модель Інтернаціоналізації процесу післядипломної педагогічної освіти як основного чинника професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів освіти в умовах реалізації Державного стандарту освіти та Концепції «Нова українська школа».

Особливості моделі Інтернаціоналізації освітнього процесу та її функціонування в системі підвищення кваліфікації розкриваються на прикладі матеріалів діяльності комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського» на засадах системного підходу до міжнародної співпраці в галузі освіти.

Ключові слова: інноваційний розвиток, системний підхід, міжнародна співпраця, інтернаціоналізація, модель інтернаціоналізації, європейські цінності, інтеграційні процеси.

Вступ. Сьогодні Україна, як невід'ємна складова нової системи європейських і глобальних зв'язків, стала повноправним учасником широкої взаємодії культур і цивілізаційних трансформацій у сучасному світі. Наша країна намагається всіляко сприяти подоланню геополітичних і міжкультурних бар'єрів та створенню умов для глобальної взаємодії культур задля формування демократичного світового порядку.

Глобальні інтеграційні процеси сучасного світу – об'єктивна тенденція розвитку всіх сфер суспільного життя. Вони охопили виробництво, культуру, духовне життя, освітню й наукову сферу, ставши визначальними факторами формування способу та якості життя народів, національностей та окремих державно-організованих суспільних утворень.

Сучасний етап розвитку людської цивілізації, що визначається як перехід до суспільства знань, характеризується якісно новими вимогами до розвитку освіти, яка, перетворившись на продуктивну силу, дедалі більшою мірою визначає успішність розвитку країн. Тож не дивно, що сьогодні освіта стала предметом пріоритетної уваги національної та міжнародної політики.

Тенденції соціального та економічного розвитку Європи і України вимагають створення єдиного простору в галузі освіти та професійного

розвитку, розбудови нової системи освіти – «інноваційного навчання», що формує у здобувачів здатність до проєктивного визначення майбутнього, утверджує відповідальність за нього та віру в свої можливості впливати на це майбутнє уже сьогодні.

Інтеграція України у світовий освітній простір вимагає постійного вдосконалення національної системи освіти, пошуку ефективних шляхів підвищення якості освітніх послуг, апробації та впровадження інноваційних педагогічних систем,

реального забезпечення рівного доступу всіх її громадян до якісної освіти, модернізації змісту освіти та організації його адекватно світовим тенденціям, вимогам ринку праці, забезпечення безперервності освіти та навчання впродовж життя.

Метою модернізації освітньої галузі в Україні є створення такої моделі освітнього процесу, в якій би оптимально функціонували кращі вітчизняні й зарубіжні практики. Поєднання гуманістичних традицій української педагогіки та зарубіжного досвіду виховання особистості, здатної до активних самостійних дій, дозволить створити динамічну, мобільну, конкурентоспроможну модель освітньої системи.

Міжнародне співробітництво та інтеграція у галузі освіти є важливою нормою співдружності освітян, оскільки реально сприяє розвитку особистості, налаштованої на сприйняття змін і здатної брати участь в інноваційних процесах сучасного суспільного розвитку; забезпечує високу мобільність окремої людини і, разом з тим, її інтеграцію в різні соціальні групи [1].

Розширення міжнародних відносин в системі професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників відкриває нові перспективи і можливості, ставить цілий ряд нових завдань перед закладами післядипломної педагогічної освіти, а також висуває певні вимоги до системи освіти і професійного розвитку в цілому.

Найважливішим завданням, що стоїть перед системами професійного розвитку і навчання, як в Європі, так і в Україні, є розвиток суспільства, заснованого на знаннях, і забезпечення відкритості ринку праці для всіх громадян. У свою чергу, це вимагає постійної адаптації освітніх процесів до нововведень і мінливих потреб суспільства. Тому безпосередня співпраця України та зарубіжних країн, яка має різні форми, ступені взаємодії і спирається на давні традиції, потребує глибокого осмислення та побудови системи професійного розвитку освіти, яка характеризується відкритістю і прозорістю та налаштуванням на широкі міжнародні контакти задля досягнення продуктивних успіхів.

Зазначене окреслює систему освітніх пріоритетів, що мають бути реалізовані, а саме: можливість здобуття якісної освіти для кожної людини незалежно від її економічного становища, віку, статі та місця проживання; відповідність вітчизняної освіти міжнародним стандартам і практикам; забезпечення підтримки кращої молоді найбільш авторитетними освітніми закладами не лише України, а й світу для досягнення сучасного рівня освіти кожної людини; надання знань, навичок і компетенцій, необхідних для відповідальних громадян, які знають свої права й обов'язки і мають здатності до успішної економічної діяльності.

Актуальність теми. Інноваційний розвиток освіти України актуалізує проблему якісного оновлення післядипломної освіти та її найважливішої складової – системи підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Як відомо, від ефективної діяльності цієї системи, професійної компетентності педагогічних працівників залежить загальний рівень розвитку молодого покоління, рівень зростання його економічного і соціального статусу. Тому метою післядипломної педагогічної освіти є задоволення індивідуальних потреб освітян в особистісному та професійному зростанні, сприяння забезпеченню потреб держави у кваліфікованих кадрах високого рівня, здатних компетентно і відповідально виконувати посадові обов'язки, впроваджувати інноваційні освітні технології, сприяти подальшому соціально-економічному розвитку України.

З метою реалізації вищезазначеного заклади післядипломної педагогічної освіти, за продуктивного сприяння МОН України та НАПН України, системно розбудовують міжнародне співробітництво з міжнародними партнерами: установами, організаціями, фондами, беруть активну участь у міжнародних науково-практичних заходах (конференціях, семінарах, виставках і круглих столах) тощо, із залученням керівників різних міжнародних організацій, відомих учених та експертів. На сьогодні в системі освіти України реалізується понад 60 міжнародних освітніх програм, проектів тощо.

Фундуючи систему міжнародної співпраці зі світовим освітнім середовищем, комунальний заклад «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського» має багаторічний досвід співпраці з колегами з Великої Британії, Данії, Італії, Канади, Румунії, Молдови, Грецької Республіки, Словаччини, США, Франції, Чехії, Швеції, Китаю, Японії, Фінляндії, Естонії та ін.

Пріоритетним напрямом сучасної освіти є забезпечення доступності здобуття якісної освіти упродовж життя для всіх громадян.

Глобалізація, зміна технологій, професійна діяльність в умовах інтеграційного суспільства, утвердження пріоритетів сталого розвитку зумовлюють розвиток особистості спеціаліста, як головну мету і основний показник сучасного прогресу, зокрема освітнього.

Успішна професійна діяльність педагогічного працівника вимагає безперервного навчання в умовах динамічних змін та здатності адаптуватися до них. Професійний розвиток спрямований на реалізацію педагогічним працівником себе як особистості. Важливими чинниками професійного зростання педагога є прагнення до самовдосконалення й самоосвіти, що забезпечують розширення його професійних можливостей, пізнавальних інтересів та формування творчої індивідуальності. Відповідно ця діяльність, яка має бути постійною та систематичною, нерозривно пов'язана з професійним зростанням і підвищенням рівня педагогічної майстерності, а також характеризується поетапним досягненням мети освітньої діяльності.

Післядипломна педагогічна освіта в Україні, зокрема підвищення кваліфікації педагогічних працівників, розглядається як важлива передумова, що забезпечує здійснення модернізації освіти на основі осмислення національного і зарубіжного досвіду та забезпечує безперервний професійний розвиток і компетентнісне зростання педагогічних кадрів відповідно до вимог державної політики в галузі освіти, запитів роботодавців і стейкхолдерів, а також потреб споживачів освітніх послуг. Оскільки одним із факторів розвитку інноваційних процесів є наявність висококваліфікованих кадрів [2].

А тому дедалі більшого значення набувають такі якості, як професіоналізм, компетентність,

здатність отримувати знання впродовж життя, та культурно зростати.

З огляду на зазначене вище, актуальним завданням діяльності комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського» (далі – Інститут) в умовах інноваційного розвитку післядипломної педагогічної освіти є якісне безперервне підвищення кваліфікації педагогічних та керівних кадрів на основі реалізації державної освітньої політики в галузі міжнародної співпраці, що сприяє професійному розвитку освітян, їх саморозвитку і самоактуалізації відповідно до сучасних запитів упровадження Нової української школи (НУШ), головна мета якої – створення такої школи, де буде приємно працювати і навчатися, яка даватиме здобувачам освіти уміння застосовувати знання у реальному житті.

Уперше в Україні Державний стандарт освіти створювався із залученням широкого кола фахівців із різних середовищ: педагоги-інноватори з різних регіонів України, представники громадського сектору, науковці, батьки. При цьому було використано досвід семи країн: Фінляндії, Сінгапуру, Ірландії, Шотландії, Франції, Канади та Польщі. Новостворений Державний стандарт освіти передбачає переавантаження національної освіти з оновленням існуючого алгоритму професійної діяльності та переглядом методології роботи з усіма учасниками освітнього процесу, а також зміну акцентів і пріоритетів з орієнтацією результату освітньої діяльності із використанням ефективних технологій навчання та розвитку.

Виклад основного матеріалу. Аналіз тенденцій у галузі професійно-педагогічної освіти засвідчує зростання вимог до рівня педагогічного професіоналізму і особистих якостей педагога. На думку вчених, основними проблемами, з якими зустрічатимуться освітяни у цьому тисячолітті, є:

- постійне ускладнення змісту освіти, встановлення високого рівня освітніх стандартів;
- самостійне визначення і вирішення творчо-дослідницьких завдань;
- ускладнення проблем виховання особистості;
- безперервне оволодіння інноваційними технологіями навчання і виховання, новими надбаннями вітчизняного і зарубіжного досвіду;
- розв'язання складних професійно-педагогічних проблем, які вимагають інтеграції знань, практичних умінь і навичок в таких суміжних з педагогікою науках, як філософія, психологія, медицина, економіка, правознавство, кібернетика та ін.;
- робота в єдиному інформаційному середовищі, що передбачає раціональне використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховному процесі.

Сучасні тенденції розвитку освіти формують загальне спрямування діяльності системи післядипломної педагогічної освіти в контексті підвищення кваліфікації освітян, визначають

стратегії розвитку на найближчі роки і десятиліття.

Сьогоднішнє покоління суттєво відмінне від своїх попередників. Надавати тільки відповідний обсяг інформації нині замало, тому необхідно навчати застосовувати її, перетворюючи на корисні знання.

Поступової зміни потребує і *місія* закладу післядипломної педагогічної освіти щодо надання якісних освітніх послуг випереджувального характеру, а саме: виявлення, розширення й поглиблення загальних і професійних компетентностей педагогів відповідно до вимог сьогодення, індивідуально-особистісних професійних потреб кожного з них.

Це дозволяє сформулювати основну *мету* діяльності Інституту – задоволення індивідуальних потреб освітян у професійному зростанні, здатних компетентно і відповідально виконувати посадові функції, проектувати і впроваджувати у навчально-виховний процес інноваційні технології шляхом розробки та реалізації програм випереджувального підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Тому сьогодні діяльність Інституту зосереджена на реалізації таких цілей: реалізацію сучасних технологій професійного вдосконалення та підвищення кваліфікації педагогічних і керівних кадрів системи освіти згідно з вимогами інноваційного розвитку освіти; забезпечення випереджувального характеру підвищення кваліфікації відповідно до потреб реформування системи освіти; модернізацію навчальних планів, програм відповідно до нових державних стандартів; оновлення змісту, форм, методів і засобів навчання шляхом широкого впровадження в освітній процес сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, електронного контенту; урізноманітнення моделей організації освіти: створення освітніх округів, ресурсних центрів дистанційного навчання, проведення моніторингу та оцінювання якості освіти, створення ефективної цілісної системи пошуку, підтримки й розвитку талановитої учнівської молоді та її соціальної підтримки; науково-методичний супровід профільної підготовки та профільного навчання, індивідуальної освітньої траєкторії розвитку учнів з особливими освітніми потребами тощо [3, с. 10-13].

Особливістю розвитку сучасної системи післядипломної освіти є те, що вона стає більш мобільною, здатною адекватно реагувати на зміни в сфері освіти, до впровадження стимулів постійного професійного вдосконалення учителів, працівників методичних служб та керівних кадрів освіти.

Розбудова освітнього процесу в Інституті на основі розвитку міжнародної співпраці значно розширює можливості щодо:

- ознайомлення зі світовими досягненнями психолого-педагогічної науки, концепціями та теоріями, які стали основою для розбудови національної моделі розвитку освіти;

- створення умов для впровадження міжнародних освітніх проєктів та програм і забезпечення функціонування цілісного інформаційно-освітнього середовища;

- виявлення та залучення вмотивованих педагогів для організації та проведення апробації та експериментальної діяльності за проєктами міжнародної спільноти;

- ознайомлення педагогічних працівників зі світовими практиками інноваційного розвитку освіти, розширення їх світогляду на основі міжнародного досвіду;

- впровадження кращих світових освітніх практик і технологій в освітній процес закладів освіти області, на основі розуміння їх сутності, порівняльної характеристики та адаптації до умов національної освітньої політики;

- науково-методичний супровід модернізації регіональної системи освіти;

- популяризації та впровадження міжнародних освітніх проєктів у практику освітнього процесу Інституту;

- прогнозування тенденцій інноваційного розвитку системи освіти з використанням результатів міжнародних моніторингових досліджень;

- розширення участі закладів освіти, педагогів, науковців, здобувачів освіти у різних проєктах, програмах національних та міжнародних організацій, співтовариств;

- проведення науково-порівняльних досліджень із актуальних проблем розвитку освіти;

- апробацію та впровадження різних моделей державно-громадського управління розвитком освітніх закладів, з урахуванням досвіду розвинених країн світу;

- створення інформаційної системи супроводу та підтримки освітнього процесу;

- координація діяльності районних (міських) методичних кабінетів (центрів) та їх інноваційний розвиток як науково-методичних установ в умовах міжнародної діяльності;

- підготовка й апробація нових програм, підручників, посібників, навчально-методичних комплексів, курсів лекцій, іншої навчальної та навчально-методичної літератури;

- оприлюднення результатів наукових досліджень в галузі освіти у провідних наукових виданнях світу;

- систематизація (на основі діагностування) та оновлення професійних знань педагогів, формування практичної дієвості їх знань, подолання стереотипних підходів до організації ними навчально-виховного процесу;

- формування потреби у постійному вдосконаленні своєї професійної майстерності та творчому зростанні;

- організація та участь у міжнародних форумах, конференціях, семінарах та тренінгах.

Міжнародні дослідження, активна інноваційна та дидактична діяльність вважаються пріоритетними для Інституту.

Інститут відіграє важливу роль у наукових дослідженнях, присутній у багатьох дослідницьких мережах, бере участь у грантових програмах, має зростаючий індекс цитування.

Розвиток міжнародної академічної мобільності науково-педагогічних працівників Інституту, здобувачів освіти, стимулювання спільних із зарубіжними партнерами наукових досліджень та освітніх програм забезпечують розробку й реалізацію продуктивних інструментів та механізмів інтеграції Інституту в наукове та освітнє середовище, що впливає на сутність політики інтернаціоналізації закладу та його міжнародних амбіцій.

Стрімкого розвитку й неабиякої популярності набуває онлайн-освіта, насамперед завдяки широкому розвитку відповідних навчальних курсів і освітніх програм, розроблених за останні роки науково-педагогічними працівниками Інституту.

За умов посилення конкуренції за найбільш вмотивованих талановитих здобувачів післядипломної педагогічної освіти, дослідників, професорів, академічних та бізнес-партнерів тощо, участь у міжнародних наукових та освітніх проєктах, програмах стає критично важливою для стратегічного розвитку Інституту. Це спонукало педагогічних працівників Інституту значно активізувати свої зусилля у процесі налагодження та підтримки тісних багаторівневих зв'язків з організаціями та освітніми закладами інших країн світу.

Опис Моделі. Протягом останніх років науково-педагогічні працівники Інституту беруть активну участь у заходах міжнародної співпраці, що зумовлює активізацію роботи працівників кафедр у збільшенні авторських публікацій та публікацій у співавторстві з іноземними науковцями; кількості публікацій у міжнародних виданнях з відповідними статусними індексами цитування тощо.

Стратегічна мотивація, методи і стиль управління, гнучка організаційна структура, орієнтація на створення і впровадження нових та участь в існуючих міжнародних проєктах спрямовані на створення відповідного іміджу та статусу Інституту.

Сучасний підхід до модернізації та оновлення освітнього процесу в Інституті в межах глобального конкурентного наукового й освітнього середовища базується на принципах реалістичності, кількісної визначеності, прозорості, толерантності, соціальної відповідальності та з урахуванням компетентнісного підходу, гармонійне комбінування яких забезпечує генерацію й отримання значних переваг у результаті розробки та впровадження нової моделі розвитку освітнього процесу.

З метою надання пріоритетності, розкриття сутності інноваційного розвитку та модернізації освітнього процесу в комунальному закладі «Кіровоградський обласний інститут

післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського» на основі міжнародної співпраці та набуття конкурентоздатності серед закладів освіти для дорослих нами була розроблена *Модель інтернаціоналізації освітнього процесу* як основного чинника професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників Інституту в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа».

Пропонована модель передбачає створення цілісного підходу до організації та забезпечення наукового й науково-методичного супроводу освітнього процесу підвищення кваліфікації педагогічних працівників області на основі глибокого усвідомлення сутності розвитку освітніх процесів та їх оновлення в умовах утвердження цінностей єдиного європейського простору.

Сутність Моделі інтернаціоналізації освітнього процесу.

Необхідність розробки та запровадження.

Освіта України йде шляхом реформування та євроінтеграції, стикаючись зі значною кількістю проблем і невдач, все ж таки, хоч і повільно, але прямує у напрямку міжнародного визнання та зайняття свого вагомого місця в системі глобальної освіти.

Актуалізація питань інтернаціоналізації освітнього процесу в закладах освіти викликана змінами у державній освітній політиці та стратегії розвитку освітньої галузі.

На сучасному етапі розвитку освіти питання інтернаціоналізації в більшій мірі стосується сфери вищої освіти (Розроблена та затверджена Стратегія інтернаціоналізації вищої освіти)

Враховуючи той факт, що система національної освіти є процесом послідовним, системним і безперервним, то варто говорити про інтернаціоналізацію освітніх процесів як в межах загальної середньої освіти, так і в системі післядипломної педагогічної освіти, яка тісно пов'язана з процесами глобалізації, євроінтеграції, міжнародного співробітництва, мобільності, модернізації, автономізації та розвитку освітніх систем.

Приєднання України до єдиного європейського освітнього простору ставить нові завдання до системи підвищення кваліфікації педагогічних працівників, яка посідає основоположне місце у процесі удосконалення професійної компетентності відповідно до вимог єдиного європейського простору.

Актуалізація питань інтернаціоналізації освітнього процесу в загальній середній освіті, яка викликана змінами у державній освітній політиці та стратегії розвитку освітньої галузі, змінює пріоритети і в системі післядипломної освіти.

У зв'язку з цим роль та сутність післядипломної

педагогічної освіти на сучасному етапі розвитку передбачає оновлення *Місії* Інституту. Вона полягає у здійсненні вагомим внеску в реформування і модернізацію національної освіти України через акумуляцію міжнародного та національного досвіду, генерування нових ідей, розширення бази наукових знань, осмислення нормативно-правової основи, підвищення рівня професійної компетентності, формування та розвиток на цій основі конкурентоспроможних фахівців і креативних педагогів.

Свою місію Інститут вбачає у реалізації шляхом досягнення стратегічних цілей, а саме:

1. Утвердження статусу Інституту як одного з провідних освітніх закладів з питань підвищення кваліфікації педагогічних працівників у центральній частині України.

2. Забезпечення особистісного та професійного зростання працівників інституту та здобувачів освіти, формування людино-центричних фахових компетенцій, що визначають конкурентоспроможність педагогічних працівників області в Україні та світі.

3. Розвиток креативного потенціалу науково-педагогічних працівників та здобувачів освіти Інституту.

4. Створення та розвиток іміджу Інституту як регіонального освітнього і науково-методичного центру з потужними інтелектуальними, соціокультурними зв'язками для інтеграції в європейській освітньо-науковий простір.

5. Створення сучасної науково-методичної системи управління, спрямованої на забезпечення ефективної діяльності комунального закладу на основі інтернаціоналізації.

Мета і завдання інтернаціоналізації освітнього процесу комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського» полягає у створенні цілісного підходу до розуміння сутності поняття інтернаціоналізації освітнього процесу, в організації та забезпеченні ефективного функціонування освітнього процесу підвищенні рівня професійної компетентності науково-педагогічних та педагогічних працівників Інституту та закладів освіти регіону в умовах єдиного європейського простору та цінностей..

Базовими компонентами моделі є наукові підходи до сутності поняття інтернаціоналізації та оновлення системи управління якістю освітнього процесу в КОІППО, які формуються на філософських, культурологічних, світоглядних засадах, психолого-педагогічних парадигмах європейського освітнього простору та з урахуванням компетентнісного підходу.

Зокрема, використовуємо розуміння сутності базового поняття «*інтернаціоналізація*» / Дж. Найт / – це процес інтеграції міжнародних, міжкультурних і глобальних елементів в освітні (педагогічні), наукові й адміністративні функції окремо взятої організації, орієнтація освіти на світовий рівень [4].

Основними складниками Моделі є:

1. Інтернаціоналізація наукової діяльності Інституту. Освітньо-академічна мобільність науково-педагогічних та педагогічних працівників Інституту, підвищення рівня професійної компетентності за рахунок самоосвіти, участі у програмах міжнародного стажування та навчання за програмами підвищення кваліфікації.

2. Інтернаціоналізація організації та науково-методичного забезпечення навчального процесу за освітніми програмами підвищення кваліфікації на основі реалізації міжнародних проєктів та програм.

3. Інтернаціоналізація освітнього інформаційного середовища Інституту з використанням міжнародного досвіду в галузі інформаційно-комунікаційних технологій.

4. Створення дієвої структури міжнародного партнерства з урахуванням інтересів всіх стейкхолдерів при розробці заходів реалізації моделі інтернаціоналізації; відслідковування ефективності використання можливостей партнерства Інституту з вітчизняними та іноземними освітніми закладами, науковими установами, підприємствами, громадськими об'єднаннями тощо.

Серед основних перспективних завдань діяльності Інституту визначаємо такі: поліпшення якості освіти та умов надання освітніх послуг, підвищення рівня професійної компетентності педагогічних працівників Інституту, модернізація управлінських завдань, реалізація освітнього процесу у відповідності до концепції «Нова українська школа».

Завдання інтернаціоналізації:

1. Організація та участь працівників Інституту та здобувачів освіти у міжнародних дослідженнях, що передбачає активне використання наукового потенціалу Інституту та практичного досвіду педагогічної області; залучення фахівців із закордонних освітніх установ щодо їх участі в організацій та супроводі освітнього процесу.

2. Розробка та уніфікація освітніх програм підвищення кваліфікації, адаптація та впровадження міжнародного досвіду використання ефективних практик навчально-виховної діяльності, проходження стажування, а також обмін дидактичним інструментарієм, як результат формування нових професійних і крос-культурних компетенцій; для здобувачів освіти – отримання нових знань, вмінь та навичок від провадження ефективних освітніх технологій міжнародного досвіду відповідно до особистих цілей набуття професіоналізму.

3. Створення освітнього середовища, що відповідає сучасним світовим стандартам та забезпечує розвиток і стимулювання професійної активності.

Діяльність Інституту щодо реалізації Моделі охоплює такі **напрями**:

- укладання договорів, меморандумів про співпрацю з освітніми закладами європейських країн;

- вивчення досвіду зарубіжних колег з актуальних проблем модернізації освітнього процесу;

- участь у програмах, проєктах, акціях, конференціях, форумах разом із зарубіжними навчальними закладами;

- участь у програмах партнерських обмінів між українськими та європейськими навчальними закладами;

- проведення міжнародних науково-практичних конференцій, семінарів разом із зарубіжними навчальними закладами;

- участь науково-педагогічних та педагогічних працівників інституту в міжнародних проєктах та програмах, їх популяризація та науково-методичний супровід, організація та забезпечення супервізії в регіональних опорних закладах освіти – учасників упровадження міжнародних проєктів та програм;

- розроблення освітніх програм підвищення кваліфікації з урахуванням теоретико-практичного міжнародного досвіду;

- проведення науково-дослідної роботи з питань вивчення освітнього простору розвинених країн світу;

- програми обміну науково-педагогічними працівниками та стажування в освітніх закладах на основі міжнародної співпраці;

- розроблення спільних освітніх проєктів.

Автентичність розробленої **Моделі** характеризується визначенням пріоритетних напрямів функціонування освітнього процесу та специфікою розробки шляхів реалізації окреслених завдань. Зокрема:

1. Реалізація національної освітньої політики в галузі міжнародної співпраці шляхом участі працівників інституту у міжнародних проєктах і програмах в умовах реалізації Державного стандарту та Концепції «Нова українська школа», забезпечення науково-методичної підготовки педагогічних працівників області до організації та запровадження освітніх проєктів у закладах освіти регіону.

2. Реалізація науково-дослідної, експериментально-пошукової діяльності працівників інституту та освітян області щодо збереження, примноження, популяризації та впровадження в практику роботу освітніх закладів країни педагогічної спадщини Василя Олександровича Сухомлинського; підтримка сталого міжнародного партнерства, пошук нових форм співпраці та освітніх проєктів міжнародного партнерства.

3. Реалізація науково-дослідної, експериментально-пошукової діяльності освітян області щодо збереження, примноження, популяризації та впровадження в практику роботу освітніх закладів регіону полікультурної мовної моделі спілкування; підтримка сталого міжнародного партнерства, пошук нових форм співпраці та освітніх проєктів.

4. Розробка авторських проєктів і освітніх програм як результату інтеграції міжнародної співпраці; мотивація та стимулювання розвитку

професійної активності у розбудові освітнього процесу Інституту.

Розроблена нами Модель містить п'ять взаємопов'язаних компонентів:

1. **Цільовий компонент** визначає провідну мету, що дозволяє реалізувати потребу інтернаціоналізації освітнього простору, яка конкретизується низкою завдань.

2. **Теоретико-методологічний компонент** включає принципи моделі інтернаціоналізації, наукові обґрунтування базових понять, теорії, концепцій. Вплив міжнародної освітньої спільноти на розвиток національної освіти. Нормативно-правова основа міжнародної співпраці.

3. **Змістовий компонент** моделі складається з компонентів готовності до професійного розвитку в умовах інтернаціоналізації: когнітивний (знання сфера, знання сутності, механізми, структури й зміст понять), мотиваційний (орієнтація на розвиток особистісних якостей, необхідних для реалізації професійної діяльності та професійного розвитку, позитивна мотивація до саморозвитку і самовдосконалення), діяльнісно-практичний (оволодіння комплексом знань, умінь, навичок щодо професійних компетентностей та реалізація їх у практичну діяльність), рефлексивний (самоаналіз, самоконтроль, самореалізація, професійний саморозвиток).

4. **Операційно-діяльний компонент** моделі побудований відповідно до мети, змісту, структури науково-методичного забезпечення освітнього процесу та включає відповідні форми, методи, засоби й технології освітнього процесу на основі впровадження освітніх міжнародних проєктів.

5. **Оціночно-результативний компонент** включає оцінку, самооцінку та способи вимірювання стану інтернаціоналізації освітнього процесу та ефективність його впливу на розвиток професійної компетентності педагогічних працівників тощо.

Розроблена нами Модель передбачає декілька етапів реалізації

1. Підготовчо-презентаційний етап.

Обговорення мети та завдань пропонованої моделі, складання плану реалізації; оцінити власні можливості та висвітлити проблеми, які можуть виникнути під час роботи; визначити основні етапи роботи над розробкою моделі, способи роботи на кожному етапі, терміни роботи, обов'язки та відповідальність кожного учасника. Аналіз стану існуючих міжнародних зв'язків, реалізації стратегії, планів та проблем їх розвитку; підготовка та обґрунтування необхідності створення цілісної автентичної моделі інтернаціоналізації на основі міжнародної співпраці, усвідомлення її сутності та визначення пріоритетних напрямів діяльності; розроблення перспективного плану інтернаціоналізації та його обговорення; оцінювання стану готовності кафедр Інституту та науково-методичних лабораторій для

його реалізації; врахування досвіду міжнародного співробітництва Інституту; розроблення заходів щодо популяризації наявних досягнень; оформлення результатів роботи та створення презентації проєкту Моделі.

2. Адаптивно-корегувальний етап.

Формування мотивації міжнародної наукової діяльності, яка забезпечена необхідними ресурсами та підтримкою. Ознайомлення всіх працівників Інституту із змістом перспективного плану реалізації моделі та побудовою структури міжнародної участі та партнерства. Представлення розробленої моделі науково-педагогічним та педагогічним працівникам Інституту. Організація та проведення роз'яснювальної роботи щодо необхідності та переваг реалізації моделі; можливе корегування шляхів реалізації моделі; обговорення моделі в робочих та творчих групах; планування участі науково-педагогічних та педагогічних працівників Інституту у міжнародних дослідженнях, проєктах і програмах на умовах співпраці та партнерства. Вивчення можливостей науково-педагогічних і педагогічних працівників щодо написання гранд-проєктів та програм, визначення обсягів необхідних інвестицій.

3. Координаційно-узгоджувальний етап.

Організація роботи щодо координування розробленими планами структурних підрозділів в частині реалізації моделі; можливе корегування шляхів реалізації моделі в частині регламенту організації та проведення запланованих заходів реалізації моделі інтернаціоналізації в окремих структурних підрозділах Інституту; узгодження планування участі науково-педагогічних та педагогічних працівників Інституту у міжнародних дослідженнях, проєктах і програмах на умовах співпраці та партнерства.

Узгодження спільних позицій із зарубіжними партнерами та всіма учасниками реалізації запропонованої моделі діяльності Інституту; створення в структурі інституту Центру міжнародної освітньої активності; максимальне розширення участі працівників Інституту та здобувачів освіти в міжнародних проєктах і програмах; розробка та впровадження освітніх програм ефективних практик щодо розбудови та модернізації освітнього процесу в закладах освіти області. Оформлення готових матеріалів до оприлюднення.

4. Технологічно-модифікаційний етап.

Забезпечення реалізації розробленого плану реалізації Моделі інтернаціоналізації освітнього процесу в Інституті; постійний аналіз та оцінювання використаних моделей та практик реалізації, передбачених планом заходів; розробка дорожньої карти щодо реалізації планів структурних підрозділів. Опис результатів проведеного та їх оприлюднення на сайті інституту та на сторінках науково-методичного журналу «Педагогічний вісник» та ін. Обговорення в робочих та творчих групах отриманих результатів, внесення необхідних змін та коректив під час

реалізації запланованого. Апробація Моделі та визначення її ефективності, як невід'ємної частини цілісної системи управління освітнім процесом. Розробка програми моніторингу стану реалізації *Моделі інтернаціоналізації освітнього процесу* Інституту та визначення ефективності її впливу на рівень професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів освіти в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа».

5. Апробаційно-оцінювальний етап.

Розробка стратегії оцінювання та визначення основних напрямків, які підлягають оцінюванню; стандарти і критерії, за якими здійснюється само та оцінювання діяльності Інституту. В ході реалізації стратегії можна використовувати різні підходи до самооцінювання: кількісний, описовий і комбінований, тобто поєднання кількісного й описового. Для вивчення якості освітньої діяльності у закладі можна використовувати такі методи збору інформації та інструменти: опитування, анкетування учасників освітнього процесу, фокус-групи, вивчення документації тощо. Отримана інформація допоможе проаналізувати сильні і слабкі сторони роботи Інституту щодо реалізації запропонованої Моделі інтернаціоналізації. Опис результатів апробації Моделі та оцінювання стану її реалізації; встановлення ефективності впливу на якість освітнього процесу в цілому; аналіз впливу зовнішніх чинників, Організація та проведення системного моніторингу результатів використання цілісної моделі інтернаціоналізації освітнього процесу; оцінка якісних і кількісних показників реалізації Моделі; оцінювання стану ефективності змін в діяльності всіх структурних підрозділів Інституту; оприлюднення результатів оцінювання.

6. Цілісно-системний етап.

З викладеного вище зрозуміло, що отримана таким чином інформація повністю характеризує цілісну Модель процесу інтернаціоналізації. Системний аналіз всіх складових запропонованого проєкту, дозволяє розробити нову Модель інтернаціоналізації та стратегії її реалізації в умовах закладу післядипломної педагогічної освіти. *Окремо може бути представлена Модель професійного розвитку педагогічного працівника в умовах інтернаціоналізації освітнього процесу.*

У даній моделі виокремимо та конкретизуємо шляхи **Інтернаціоналізації наукової діяльності** щодо реалізації науково-дослідної, експериментально-пошукової діяльності працівників Інституту з питань збереження, примноження, популяризації та впровадження в практику роботи освітніх закладів країни педагогічної спадщини Василя Олександровича Сухомлинського.

1. Вибудовуємо концепцію інтернаціоналізації.

2. Визначаємо один з пріоритетних напрямів наукових досліджень спадщини В.О. Сухомлинського: наприклад, «Педагогіка В.О. Сухомлинського у вимірі європейських цінностей».

3. Розробляємо програму реалізації та забезпечення на всіх рівнях: міжнародний, всеукраїнський, регіональний, локальний.

4. Вибудовуємо стратегію залучення міжнародних партнерів: співпраця з освітніми закладами КНДР, Німеччини спільно з Міністерством освіти України, Всеукраїнською Асоціацією імені В.О. Сухомлинського, комунальним закладом «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського», закладами вищої освіти та ін.

5. Розробляємо план реалізації з відповідними напрямками та заходами (Організація та проведення Міжнародної науково-практичної конференції, педагогічних читань, упровадження школи молодого дослідника тощо).

6. Створення інформаційного простору.

7. Видавнича діяльність.

8. Постійний моніторинг стану реалізації впроваджених шляхів інтернаціоналізації та ін.

Висновки. Сьогоднішній світ – це світ суцільної інтеграції. Оскільки українська освіта не в повній мірі відповідає потребам економіки, необхідно сконцентруватися саме на якості освіти, впроваджуючи європейські стандарти.

Міжнародна співпраця у сфері освіти сприяє розвитку країни, а міжнародна співпраця закладів післядипломної педагогічної освіти є необхідним напрямом оптимізації підготовки фахівців, інтеграції України у світовий освітній простір. Необхідно розширювати міжнародні контакти за рахунок укладання угод та здійснення спільних проєктів, посилити процес обміну досвідом та інформацією.

Результати наукових досліджень та європейська практика дають підстави стверджувати, що інтернаціоналізація освіти сьогодні є пріоритетним процесом інноваційного розвитку закладу післядипломної освіти та його педагогічних кадрів.

У цій ситуації активізувався пошук інноваційних моделей післядипломної педагогічної освіти, подальший розвиток якої значною мірою залежить не тільки від критичного осмислення і врахування накопиченого вітчизняного досвіду, але й від дослідження прогресивних ідей та практичних здобутків світових надбань, що має вивчатися та оцінюватися з метою відбору найефективніших доробок для впровадження у національну систему підвищення кваліфікації педагогів.

Накопичений європейськими країнами досвід організації післядипломної освіти педагогів, без сумніву, є цінним для осмислення і творчого використання українськими педагогами в умовах оновлення системи післядипломної освіти педагогів в Україні.

Потреби інтеграції України до світового освітнього простору зумовлюють необхідність розв'язання ряду складних проблем щодо модернізації сфери післядипломної освіти і системи підвищення кваліфікації педагогічних

працівників, зокрема її інтернаціоналізації.

Узагальнення результатів дослідження та системний підхід, як методологічний принцип, дозволили нам розробити Модель інтернаціоналізації освітнього процесу. Сутність якої полягає у створенні цілісного підходу до розуміння процесу інтернаціоналізації, в організації та забезпеченні ефективного функціонування освітнього процесу підвищення рівня професійної компетентності науково-педагогічних та педагогічних працівників Інституту та закладів освіти регіону в умовах єдиного європейського простору.

Проектування діяльності Інституту післядипломної педагогічної освіти на основі інтернаціоналізації доцільно структурувати в системі управління якістю освіти, представлених відповідними структурними компонентами.

Модель інтернаціоналізації в умовах післядипломної освіти регіону характеризується як відкрита, гнучка, адаптивна, мобільна і прогностична, особистісно зорієнтована структура, що враховує інтеграційні процеси світового та європейського освітнього простору, корелюється із соціально-економічними, освітніми програмами розвитку держави й регіону, передбачає неперервне підвищення рівня професійного розвитку, участь кожного науково-педагогічного працівника Інституту в оновленні змісту науково-дослідної роботи та забезпеченні процесу навчання, визначенні форм і термінів інтернаціоналізації, використання ресурсів міжнародного та національного освітнього простору регіону.

Така модель забезпечує досягнення спрогнозованого результату – якість освітнього процесу, що знаходить своє відображення в умотивованості до професійного розвитку, самоосвіти та самореалізації; володінні знаннями сучасної світової політики в галузі освіти, педагогіки, психології, інноваційними освітніми технологіями; генеруванні нових ідей, розробленні, апробації та впровадженні нових освітніх технологій та європейських практик.

Таким чином, розроблена нами Модель інтернаціоналізації освітнього процесу є інноваційною, її можна розглядати не лише як засіб оновлення процесу підвищення кваліфікації, а і як механізм приведення його у відповідність до сучасних вимог підвищення кваліфікації педагогічних працівників в умовах єдиного європейського освітнього простору.

Отже, реалізація Моделі інтернаціоналізації освітнього процесу в системі підвищення кваліфікації на базі Інституту післядипломної педагогічної освіти сприяє поліпшенню мотивації, креативності педагогічних працівників, готовності до самовдосконалення та навчання впродовж життя в спільності міжнародної єдності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Інтеграція в європейський освітній простір: здобутки, проблеми, перспективи: Монографія / За заг. ред. Ф.Г. Ващука. – Ужгород: ЗакДУ, 2011. – 560 с. – (Серія «Євроінтеграція: український вимір»; Вип. 16).
2. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні / Нац. акад. пед. наук України; [редкол.: В.Г. Кремень (голова), В.І. Луговий (заст. голови), А.М. Гуржій (заст. голови), О.Я. Савченко (заст. голови)]; за заг. ред. В. Г. Кременя. — Київ : Педагогічна думка, 2016. – 448 с. – Бібліогр.: с. 21. – (До 25-річчя незалежності України). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/166230/1/nac%20dopovid%202016.indd%20smal.pdf>
3. Клясен Н.Л., начальник відділу менеджменту освіти Державної наукової установи «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» МОН України, кандидат педагогічних наук// науково-освітній журнал «Післядипломна освіта в Україні» – К., 2014. – Вип. 2.
4. Модернізація шкільної освіти в Україні: шляхи інтернаціоналізації О.П. Кивлюк, Г.В.Жукова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/24506/Kivlyuk.pdf?sequence=1>
5. Гальцова О.Л. Дмитриченко М.І. Міжнародна співпраця України з країнами Європи в галузі освіти. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://bses.in.ua/journals/2019/44_2019/2.pdf
6. Андрущенко В.П. Основні характеристики Європейської університетської освіти та можливості їх реалізації в системі освіти України. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2011. Вип. 26. С. 3–15. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ua.kursoviks.com.ua/osnovni-harakteristiki-evropeyskoi-universitetskoi-osviti>
7. Антонюк Т. Міжнародне співробітництво та інтеграція у галузі освіти як важливий фактор конкурентоспроможності української освітньої системи. *Наукові записки. Серія «Історичні науки»*. Київ, 2013. С. 149–155.
8. Лазебна Л.О. Нова українська школа – основа національної освітньої реформи. *Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України*: зб. мат. Всеукр. кр. столу, м. Київ, 17 квітня 2018 р. Київ : КНУБА, 2018. С. 155.
9. Петухова І.О., Ополінська В.В. Проблеми і перспективи сучасної вітчизняної вищої освіти в контексті порівняльного аналізу Болонської та української освітніх моделей. *Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України*: зб. мат. Всеукр. кр. столу, м. Київ, 17 квітня 2018 р. Київ : КНУБА, 2018. С. 244–249.

Додаток 1**Заходи, спрямовані на реалізацію Моделі інтернаціоналізації освітнього процесу Інституту шляхом участі науково-педагогічних працівників Інституту у міжнародних освітніх проєктах і програмах**

№ з/п	Назва міжнародного освітнього проєкту, програми	Міжнародні партнери
1	Напрямок: Розвиток Інформаційних технологій	
	<i>Проєкт</i> «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність» http://koippo.kr.ua/news/14608.html#more-14608	<i>Рада міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) за підтримки посольств США та Великої Британії, у партнерстві з Міністерством освіти і науки України та Академією Української преси</i>
	<i>Проєкт</i> «Міксике в Україні» http://lito.kr.ua/diyalnist/mizhnarodne-spivrobotnitstvo/	ОУ Міксике за підтримки Arengukoostöö Programm (Estonian Development Cooperation) Міністерства закордонних справ Естонії
2	Напрямок: Впровадження Державного стандарту початкової освіти https://cutt.ly/4PsRNbC	
	<i>Проєкт</i> «Навчаємось разом»	<i>Фінський проєкт</i> підтримки реформи української школи
	<i>Проєкт</i> «Learningtogether»/«Навчаємось разом»	<i>Фінський проєкт</i> підтримки реформи української школи
	<i>Проєкт</i> «Lego – гра по новому, навчання по-іншому в освітньому просторі Нової української школи»	<i>Міжнародний фонд TheLEGOFoundation</i>
	<i>Проєкт</i> «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної середньої освіти»	<i>Британська Рада в Україні</i>
3	Напрямок: Створення безпечного освітнього середовища https://ozbjor.ucoz.ua/index/preventivni_proekti/0-6	
	<i>Проєкт</i> «Вирішення конфліктів мирним шляхом. Базові навички медіації»	В рамках проєкту «Розбудова миру, профілактика і розв'язання конфлікту з використанням медіації в групах та громадах, які постраждали від конфлікту, особливо серед жінок та дівчат – ВПО» за підтримки Європейського Союзу, Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ), та досвіду роботи медіаторів

	<i>Проект</i> «Протидія булінгу в закладі освіти: системний підхід»	спільно з Громадською організацією «Ла Страда-Україна» за підтримки <i>Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ)</i>
	<i>Програма</i> «Школа проти СНІДу»	<i>Дитячий Фонд Об'єднаних націй (ЮНІСЕФ)</i> <i>МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІДу в Україні»</i> Громадська Організація «Дитячий фонд «Здоров'я через освіту»
	<i>Програма</i> «Захисти себе від ВІЛ»	<i>Дитячий Фонд Об'єднаних націй (ЮНІСЕФ)</i> <i>GmbH «Профілактика ВІЛ/СНІДу в Східній Європі»</i>
	<i>Програма</i> «Навчання на засадах розвитку життєвих навичок (програма навчального курсу «Основи здоров'я»)	<i>МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІДу в Україні»</i> Громадська Організація «Дитячий фонд «Здоров'я через освіту»
	<i>Програми</i> навчального курсу «FAIR-PLAY - Чесна гра»	<i>Німецьке товариство міжнародного співробітництва (GIZ); Німецька Федеральна агенція просвіти в галузі охорони здоров'я (BZgA)</i>
	<i>Програма</i> «Маршрут безпеки»	<i>Міжнародна неурядова організація «Футбол для всіх» (GrassrootSoccer), Футбольний молодіжний проєкт GIZ «Розвиток молоді через футбол» (YDF – YouthDevelopmentthroughFootball)</i>
	<i>Програма</i> «7 кроків назустріч. Дружні зустрічі з батьками з питань збереження здоров'я та статевого виховання дітей та підлітків»	Благодійний фонд «Здоров'я жінки і планування сім'ї» в рамках <i>спільного проєкту з Програмою USAID «Здоров'я жінок України»</i>
	<i>Програма</i> «Здоров'я жінки і планування сім'ї»	<i>в рамках спільного проєкту з Програмою USAID «Здоров'я жінок України»</i>
	<i>Програма</i> «Дорослішай на здоров'я»	<i>Фонд Народонаселення ООН в Україні, Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) «Здоров'я жінок України»</i>
4	Напрямок: Розвиток полімовної освіти http://inozemnakoippo.blogspot.com/p/blog-page_40.html	
	<i>Проект</i> Викладання англійської мови як іноземної	<i>Корпус Миру США в Україні</i>
	<i>Навчальна програма</i> «eTwinning Plus»	<i>Європейська комісія з питань освіти та мовної політики</i>
	<i>Проект</i> «Навчання англійської мови у новому контексті: базова середня	<i>Британська Рада в Україні</i>

	<i>Проект</i> «Навчання англійської мови у новому контексті: базова середня освіта» (вересень – листопад 2021 року).	<i>Британська Рада в Україні</i>
	<i>Проект</i> «Ключові уміння 21-го століття».	<i>Британська Рада в Україні</i>
	<i>Проект</i> GIDELFO	<i>Гете-Інститут</i>
5.	Напрямок: Формування компетентностей в освіті	
	<i>Проект</i> «Шкільна академія підприємництва» http://koippo.in.ua/metodcentr/proyekty/	Осередок Розвитку Освіти у Варшаві та Львівський ОППО, за фінансової підтримки програми польської співпраці з розвитку Міністерства закордонних справ РП «PolskaPotoc».
	<i>Упровадження предмета</i> «Культура добросусідства» http://koippo.in.ua/metodcentr/proyekty/	ГО Інформаційно-дослідний центр «Інтеграція та розвиток» у рамках реалізації проекту «Пілотування викладання предмета «Культура добросусідства» в Новій Українській школі та забезпечення сталості його впровадження» за підтримки Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та впроваджується Радою в Україні
6.	Напрямок: Впровадження сучасних технологій оцінювання якості освіти	
	<i>Проект</i> «Міжнародне дослідження якості освіти PISA-2018, 2022» http://monitoring.koippo.kr.ua/category/pisa/pisa-2021-2022/	<i>Програми міжнародного оцінювання учнів – PISA (PROGRAMME FOR INTERNATIONAL STUDENT ASSESSMENT)</i>

Результати міжнародної співпраці педагогічного колективу
відображено в деяких публікаціях інституту

№ з/п	Назва видання	Інформаційний ресурс
1.	Педагогічний вісник: науково-методичний щоквартальний журнал [Текст] / засн. КЗ Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського; гол. ред. А.С. Бик. 2013. Кропивницький: КЗ КОІППО ім. Сухомлинського. 2013, №2-3.	 http://koippo.in.ua/arhiv/druk/pv_2013_26-27.pdf
2.	Педагогічний вісник: науково-методичний щоквартальний журнал [Текст] / засн. КЗ Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського; гол. ред. А.С. Бик. 2018. Кропивницький: КЗ КОІППО ім. Сухомлинського. 2018, №1-2.	 http://koippo.in.ua/arhiv/druk/pv_2018_45-46.pdf
3.	Міжнародна проєктна діяльність. З досвіду роботи закладів освіти міста Кропивницького у міжнародних проєктах з іноземних мов: навчально-методичний посібник / укладачі – Ірина КОСА, Юлія ЗАДУБНЯК. Кропивницький: КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2021. -28 с.	 http://koippo.in.ua/druk/category/2021/page/3/
4.	Гельбак А.М. Формування підприємливості учня як ключової компетентності для життя : [методичні рекомендації] / А.М. ГЕЛЬБАК. – Кропивницький: КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2017. – 24 с.	 http://koippo.in.ua/druk/2017/02/22/formuvannya-pidpryemlyvosti-uchnya-yak-klyuchovoyi-kompetentnosti-dlya-zhyttya/

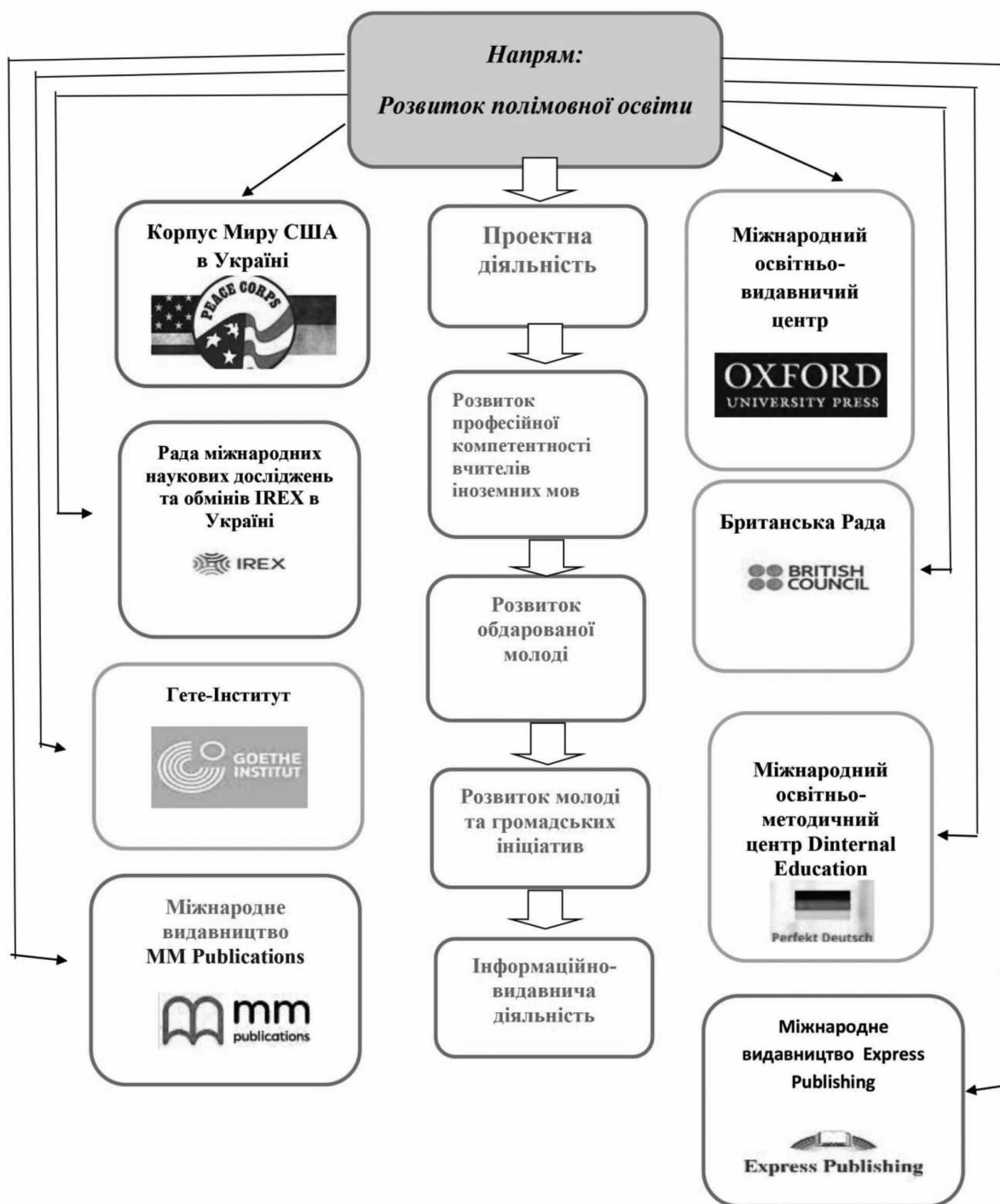

5.	<p>Послідовники В.О.Сухомлинського в сучасній освіті: Атлас науково-педагогічного туризму в Кіровоградській області: [Альбом] / Жосан О.Е., Кендюхова А.А., Молчанова О.М. та ін.; за заг. ред. Жосана О.Е. – Кропивницький: «Поліграф-Сервіс», 2018 – 80 с.</p>	
6.	<p>Із Сухомлинським – назавжди. Система роботи колективу комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського»: [Текст] / Л.В. Корецька, А.І. Постельняк. – Кропивницький: КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського»: ФОП «Г.Д. Недолужко», 2018 – 232 с.</p>	 <p>http://koippo.in.ua/druk/2018/12/09/iz-suhomlynskym-nazavzhdy-2/</p>

Додаток 3

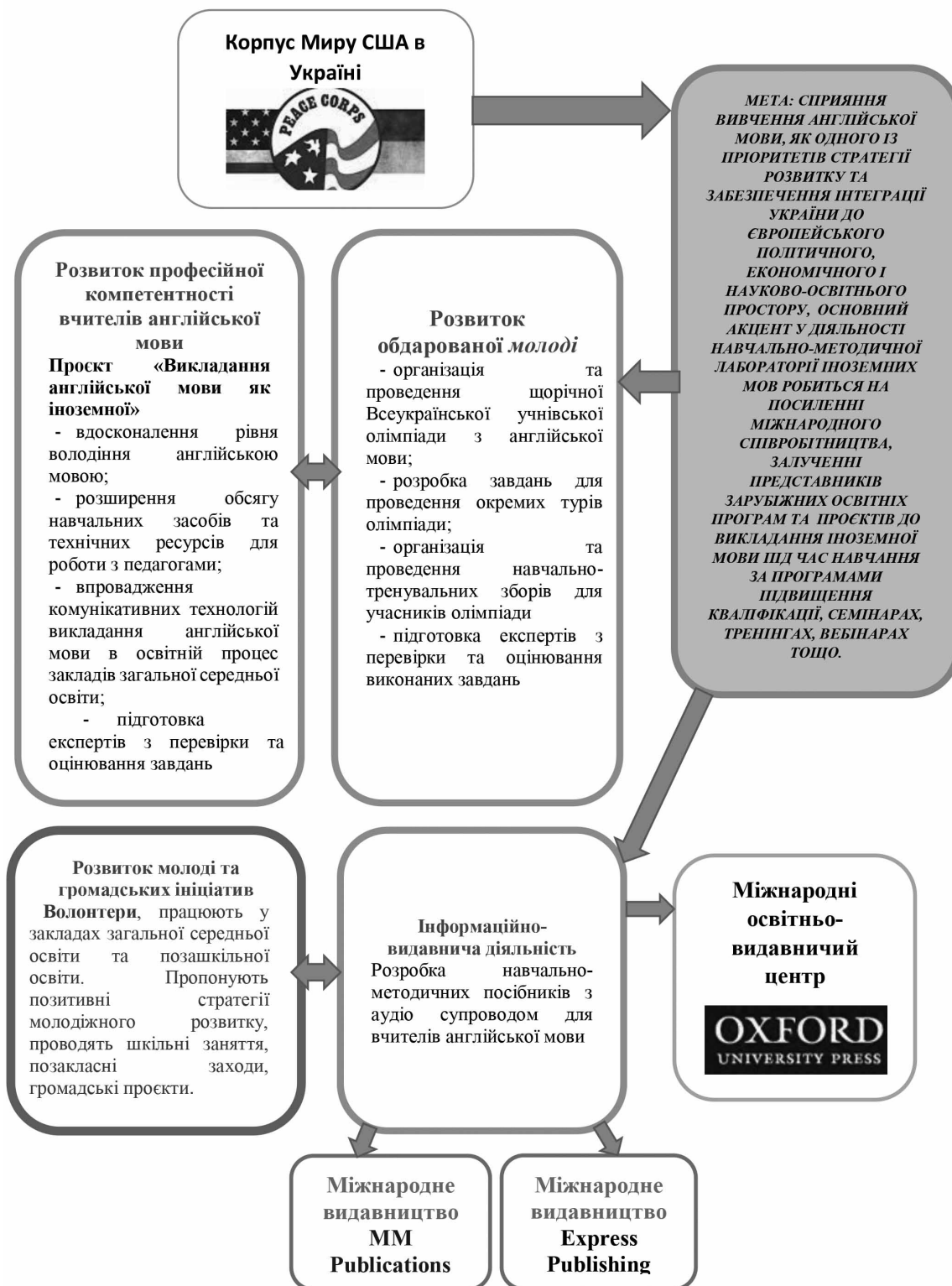
Міжнародна співпраця комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського»

Додаток 3.1

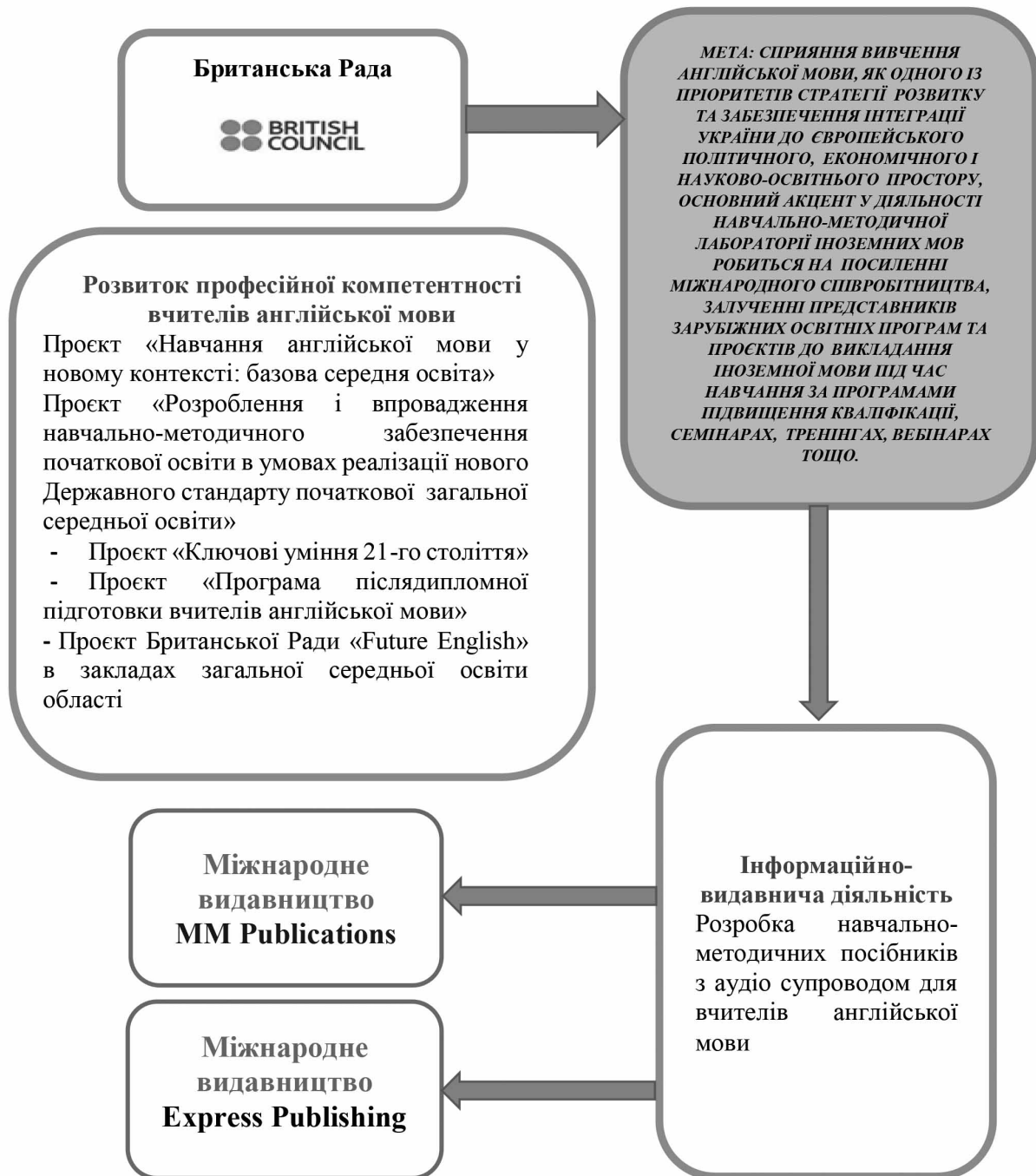
Діяльність інституту щодо реалізації міжнародної співпраці з Корпусом Миру

Додаток 3.2

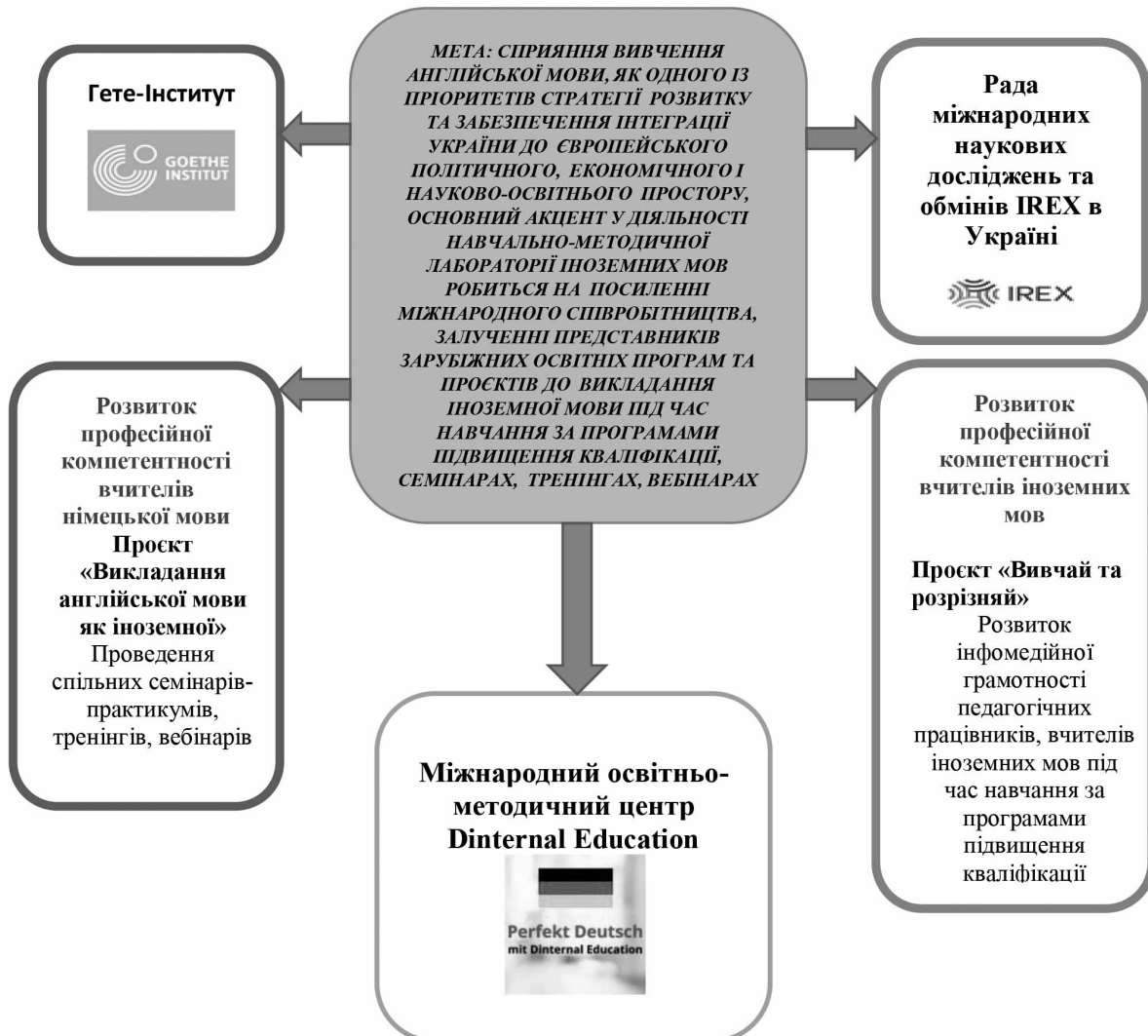
Діяльність інституту щодо реалізації міжнародної співпраці
з Британською Радою

Додаток 3.3

Діяльність інституту щодо реалізації міжнародної співпраці
з Гете-Інститутом

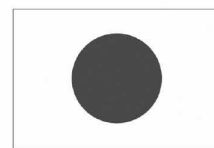

Додаток 4

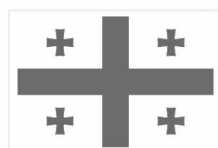
Казахстан

Японія

Грузія

Греція

Латвія

Австралія

Польща

Німеччина

Болгарія

Вірменія

Китай

Татарстан

Схематичне зображення моделі інтернаціоналізації

